

УДК 347.23

Ганна Буюджи,канд. юрид. наук,
Державний секретар Міністерства юстиції України

ПРАВОВА КЛАСИФІКАЦІЯ ТРАСТІВ

У статті автор робить спробу класифікувати різні види трастів за різними підставами, а також визначити поняття кожного з них. Особлива увага в статті приділяється проблемам віднесення того чи іншого трасту до певного виду. Зокрема, автор наводить приклад таких юридичних конструкцій, які або взагалі не є трастами, хоча мають ознаки останніх, або є настільки специфічними, що не можуть бути однозначно віднесені до жодного наявного виду трастів.

Ключові слова: класифікація, прямо виражені трасти, передбачувані трасти, результативні трасти, конструктивні трасти, відкличні та безвідкличні трасти, фіксовані та дискреційні трасти, приватні та публічні (цільові) трасти, благодійні та цільові неблагодійні трасти, прижиттєві та спадкові трасти, локальні та міжнародні трасти, Totten трасти, Quistclose трасти.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. За часи свого існування, а особливо протягом останніх кількох десятиліть, у країнах загальної системи права були вироблені різні види трастів. Вони суттєво відрізняються один від одного і за специфікою створення, і за суб'єктивним складом, і за особливостями правового регулювання, що ускладнює поділ їх на види.

Класифікація трастів та трастоподібних конструкцій є можливою за багатьма підставами, проте єдиної загальноновизнаної класифікації не існує. З першого погляду може здатися, що поділ трастів на різновиди може мати виключно науковий інтерес, проте це не так. Класифікація трастів має і практичну цінність, оскільки кожен із різновидів трастів має своє специфічне правове регулювання. Відповідно, що є обов'язковою умовою для створення одного виду трастів (наприклад, письмова форма договору у разі передачі нерухомості у траст), може не стосуватися іншого виду (наприклад, конструктивного трасту). Так само правове регулювання приватних та публічних трастів значною мірою різняться. Більше того, з кожним роком у різних країнах з'являються нові конструкції, які хоча і є за правовою природою трастами, проте не можуть бути віднесені до жодного наявного виду трастів. За таких обставин актуальність вибраної теми не викликає сумнівів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дане питання досліджується більшістю акторів, які вивчають трасти у країнах загального права. Окрім інших, ця стаття базується на роботах Ф. У. Мейтленда (F. W. Maitland), Дж. П. Костігана (G. P. Costigan), Д. Хейтона (D. Hayton), А. Дж. Оклі (A. J. Oakley), Т. М. Фезерстона, (Т. М. Featherston), А. Хадсона (A. Hudson), Дж. Моффата (G. Moffat) та Н. В. Соколової.

Цілі та завдання статті – дослідити найбільш поширені та практично застосовувані підстави класифікації трастів на різні види, а також коротко дати визначення кожного з них.

Виклад основного матеріалу. Незважаючи на відсутність єдиної загальноновизнаної класифікації, спроби її запровадження були зроблені ще у XVII ст. Так, першою офіційно визнаною спробою класифікувати наявні трасти вважається справа *Cook v. Fountain* (1676 р.), яка розглядалася лордом Ноттінгемом. Він зазначив, що «усі трасти є або трастами явно вираженими (*express trusts*), заснованими або створеними внаслідок волевиявлення сторін, або трастами, створеними на основі судового рішення або тлумачення судом закону (*constructive trusts*), або трастами, заявленими в усній або письмовій формі таким чином, що такі заяви підтверджуються прямими та очевидними доказами, або неспростовними та необхідними презумпціями. Ці останні трасти загальноновідомі як трасти передбачувані (*implied trusts*)» [1, с. 32]. Як зазначає Н. В. Соколова, «таким чином, лорд Ноттінгем виділив три основні категорії трастів, поклавши в основу своєї класифікації критерій способу виникнення трасту. Запропонована лордом Ноттінгемом класифікація до цих пір є однією з основних, саме їй слідують у своїх працях провідні спеціалісти в області англо-американських трастів, зокрема, Девід Хейтон, Пол Метью, Чарльз Мітчел та інші» [1, с. 32].

Отже, починаючи з XVII століття трасти розподіляли на прямо виражені, конструктивні та передбачувані. Пізніше підходи до групування трастів за вказаною підставою були дещо змінені. Зокрема, у класичних підручниках з трастового права іноді йдеться про виділення поряд із названими видами також результативних трастів (*resulting trusts*) або навпаки віднесення конструктивних та результативних трастів до більш загальної категорії передбачуваних трастів. Спробуємо проаналізувати це питання детальніше.

Так, уже на початку XX століття батько історії англійського права Ф. У. Мейтленд класифікував трасти за способом їх створення на ті, що створюються (1) на підставі дії сторони, та (2) ті, що створюються на підставі дії закону. Він казав так: «Я не думаю, що ці умови досконалі, проте вони добре знані та корисні».

Далі Ф.У. Мейтленд поділяв першу названу групу на прямо виражені та передбачувані, а трасти, створені за законом, – на результативні та конструктивні [2, с. 53].

Таким чином, можна казати, що Ф. У. Мейтленд як підставу для класифікації також використовував наявність/відсутність волевиявлення довірителя на створення трасту, хоча і називав зазначену підставу дещо інакше – за способом створення трастів. До першої групи він відносив трасти, які виникали за наявності такого волевиявлення у формі дії, а до другої – трасти, які виникали безвідносно, а іноді навіть у супереччю волі сторін, на підставі прямої вказівки закону.

Водночас Дж. П. Костіган також на початку ХХ століття критикував Ф. У. Мейтленда за наведений вище поділ трастів. Він розподіляв трасти на дві великі категорії: 1) залежно від наміру – на виражені та передбачувані (у тому числі й результативні) та 2) на конструктивні трасти, які виникають задля відновлення прав, порушених внаслідок шахрайства [3, с. 461-462]. Тобто, на його думку, результативні трасти входили до більшої групи передбачуваних трастів, тоді як конструктивні трасти становили самостійний вид трастів.

А. Дж. Оклі, говорячи про класифікацію трастів, зазначав, що «трасти можуть бути створені, або, по-перше, за законом – це законні трасти; або по-друге, коли установник або заповідач навмисно створюють відносини між довірчим власником та бенефіціаром – це прямо виражені трасти; або по-третє, коли установник або заповідач вчиняють якусь навмисну дію окрім як створення відносин між довірчим власником та бенефіціаром, з чого суд робить висновок про відносини між довірчим власником та бенефіціаром – це передбачувані або результативні трасти; або по-четверте, згідно з положеннями закону, коли відносини між довірчим власником та бенефіціаром створені судом як результат поведінки довірчого власника – це конструктивні трасти» [4, с. 37]. Отже, науковець виділяє 4 різновиди трастів – законні, прямо виражені, конструктивні та передбачувані, або результативні (тобто він ототожнює ці два поняття на відміну від деяких інших науковців, які вважають, що ці трасти становлять два окремі види або що результативні є різновидом передбачуваних трастів).

На нашу думку, усі трасти залежно від характеру волевиявлення слід розподіляти на 2 великі групи – прямо виражені та передбачувані трасти. Це принаймні логічно, оскільки дійсно і конструктивні, і результативні трасти виникають за відсутності безпосередньої волі або бажання власника майна та довірчого власника, проте їх виникнення могло бути передбачене (презюмовано), виходячи із положень законодавства та конкретної ситуації.

Нині ж спробуємо запропонувати більш сучасні підстави для класифікації трастів, поширені у науковій літературі.

Трасти та трастоподібні конструкції найчастіше класифікуються за такими підставами:

I. Залежно від характеру волевиявлення довірителя на:

1) **Прямо виражені трасти** (*express trusts*) – трасти, що виникають за наявності прямо вираженого волевиявлення довірителя, який свідомо та добровільно передає частину свого майна саме у траст, а довірчий власник приймає таке майно. Залежно від повноважень довірчого власника в частині визначення частки кожного бенефіціара у майні поділяються на:

а) **фіксовані трасти** (*fixed trusts*) – трасти, в яких права та обов'язки довірчих власників чітко визначені установником трасту, а бенефіціари мають сталий і визначений інтерес у майні. У таких трастах довірчий власник не має права порушити волю установника та на свій розсуд перерозподіляти частки того чи іншого бенефіціара;

б) **дискреційні трасти** (*discretionary trusts*) – трасти, у яких довірчий власник наділений дискреційними повноваженнями щодо розподілу майна на користь визначеного кола людей (вигодонабувачів), тобто у таких трастах бенефіціари не мають наперед визначеного інтересу й майні, а лише «надію» на його отримання у майбутньому.

Дискреційні трасти також розподіляються на:

• **вичерпні дискреційні трасти** (*exhaustive discretionary trusts*) – трасти, у яких довірчий власник розподіляє прибуток та/або капітал серед бенефіціарів та не має права акумулювати прибуток;

• **невичерпні дискреційні трасти** (*non-exhaustive discretionary trusts*) – трасти, у яких довірчий власник не зобов'язаний розподіляти загальну суму прибутку та/або капіталу, але може на свій розсуд зберегти та акумулювати деяку частину майна.

2) **Передбачувані трасти** (*implied trusts*), які розподіляються на¹:

а) **Результативні трасти** (*resulting trusts*), які також поділяються залежно від механізму виникнення на:

• **передбачувані результативні трасти** (*presumed resulting trust*);

• **автоматичні результативні трасти** (*automatic resulting trust*).

б) **Конструктивні трасти** (*constructive trusts*), які поділяються на:

• **інституційні конструктивні трасти** (*institutional constructive trusts*);

• **захисні конструктивні трасти** (*remedial constructive trusts*).

II. Залежно від підстав виникнення, зміни та припинення трасту на:

1) **Ті, що виникають з правомірних дій** (договор, документ про створення трасту, рішення уповноваженого органу, заповіт);

¹ Поділ передбачуваних трастів на результативні та конструктивні є одним із найбільш поширених підходів у доктрині трастового права, проте це питання належить до дискусійних у частині систематизації та класифікації трастів, про що йтиметься далі.

2) **Ті, що виникають з неправомірних дій** (конструктивний траст).

III. *Залежно від форми правочину про створення трасту на:*

1) **Усні** – трасти, що виникають на підставі усного розпорядження установника. За загальним правилом відсутня вимога щодо письмової форми правочину щодо створення трасту. Він може бути створений шляхом заяви «із вуст в уста» (*by word of mouth*) або навіть через поведінку;

2) **Письмові** – трасти, що виникають на підставі належним чином оформленого документа про створення трасту, вираженого у письмовій формі. На даний момент така форма правочину переважає.

IV. *Залежно від можливості внесення змін та відкликання волевиявлення на створення трасту на:*

1) **Відкличні трасти** (*revocable trusts*) – трасти, які можуть бути змінені або «відкликані» (припинені) установником у будь-який момент;

2) **Безвідкличні трасти** (*irrevocable trusts*) – трасти, які можуть бути змінені або «відкликані» (припинені) установником лише у випадках, прямо передбачених законом або документом про створення трасту.

Історично складалося так, що трасти були переважно безвідкличними. Навіть зараз у багатьох джерелах, присвячених трастам, можна знайти висловлювання, що у момент створення трасту установник назавжди втрачає права на майно, право впливати будь-яким чином на нього та на процес управління ним, а також він не має права змінювати умови трасту або припиняти його дію. У класичному трасті це дійсно так. Проте на даний момент у різних юрисдикціях існує різний підхід до можливості зміни трасту за загальним правилом. До прикладу, у штаті Техас у США існує презумпція, що усі трасти вважаються відкличними, якщо інше прямо не передбачено документом про створення трасту. Водночас у деяких інших штатах існує протилежна презумпція: усі трасти вважаються безвідкличними, якщо інше прямо не передбачено умовами самого трасту [5, с. 2].

V. *Залежно від цілі створення трасту на:*

1) **Приватні трасти** (*private trusts*), тобто створені на користь однієї особи або невеликої групи осіб, наприклад на користь дітей або батьків установника трасту;

2) **Публічні (цільові) трасти** (*public or purpose trusts*) – трасти, створені для певної мети (навчання, охорони здоров'я, екології тощо), які залежно від цілі поділяються на:

а) **благодійні трасти** (*charitable trusts*) – це цільові трасти, у яких установник передає грошові кошти або майно для досягнення цілей, які визначені законом виключно як благодійні або якщо вони відповідають умовам, за наявності яких суд може визнати їх благодійними.

б) **цільові неблагодійні трасти** (*non-charitable purpose trusts*) – цільові трасти, створені для досягнення законних та суспільно корисних цілей, проте які не віднесені законом до благодійних. Їх особливістю є те, що у них

взагалі відсутній бенефіціарій, тобто особа, яка може вимагати їх виконання.

Аналізуючи співвідношення понять публічних, цільових та благодійних трастів, можна дійти висновку, що поняття публічних та цільових трастів збігаються, оскільки всі публічні трасти є цільовими, а всі цільові трасти – публічними (бо якщо траст буде створено для досягнення певної мети, проте на користь конкретної особи або осіб, то він вважатиметься звичайним приватним трастом). Водночас поняття публічних (цільових) та благодійних трастів співвідносяться як ціле й частина, оскільки поряд із благодійними трастами за певних обставин можуть існувати і неблагодійні трасти.

VI. *Залежно від того, коли починає діяти траст – за життя довірителя чи після його смерті – на:*

1) **Прижиттєві** (*inter vivos trusts*) – трасти, які виникають протягом життя установника трасту;

2) **Спадкові** (*testamentary trusts*) – трасти, які виникають після смерті установника та створюються за заповітом.

VII. *Залежно від дій, які має виконувати довірчий власник стосовно переданого майна на:*

1) **Прості** (*simple trusts*) – трасти, «які виникають тоді, коли довірчий власник лише зберігає трастове майно, не виконуючи жодних активних дій» [4, с. 39];

2) **Спеціальні** (*special trusts*) – трасти, «які виникають, коли довірчий власник призначається, щоб досягти ціль, визначену установником або заповідачем, і, таким чином, він зобов'язаний діяти активно при виконанні [умов] трасту» [4, с. 39]. Це більш поширений вид трастів, який передбачає, до прикладу, збір платежів, накопичення коштів від управління трастом, інвестиційну діяльність, вчинення активних дій щодо утримання нерухомого майна тощо.

VIII. *Залежно від юрисдикції на:*

1) **Локальні або національні трасти** (*local trusts*), тобто ті, що створюються, змінюються та припиняються на території однієї країни, де також знаходиться майно, передане у траст, а суб'єкти трасту є резидентами тієї ж країни. До таких трастів застосовується право однієї країни;

2) **Міжнародні або багатюрисдикційні трасти** (*international trusts*), тобто ті, які підпадають під юрисдикцію кількох країн, а саме: 1) учасники трасту є резидентами двох або більше країн; 2) майно, передане у траст, перебуває на території країни, відмінної від місця проживання/знаходження учасників трасту; 3) юридичні факти, пов'язані з виникненням, зміною або припиненням трасту мали місце на території іншої країни або 4) будь-яка комбінація вищевикладених випадків. Такі трасти підпадають під дію міжнародного приватного права, тобто до моменту застосування конкретної норми права має бути визначене належне право, що застосовується до трасту.

IX. *Залежно від того, чи переходить право власності на передане майно від довірителя до довірчого власника, чи ні, можна виокремити*

власне траст та довірче управління (або його аналог у тій чи іншій країні). На нашу думку, ця підстава для класифікації стосується більше не власне трастів, а, скоріше, трастоподібних конструкцій, які існують у різних країнах, оскільки у класичному трасті право власності завжди переходить від власника до довірчого власника.

Таким чином, існують різні підстави для класифікації трастів. Більшість із них має дійсно велике прикладне значення, оскільки дозволяє визначити місце, роль та функції різних видів трастів, враховувати специфіку кожного з них. Водночас, окрім названих, існують також багато інших різновидів трастів, які мають свою специфіку та застосовуються в обмеженому переліку випадків. Окремі з них є настільки своєрідними, що іноді вченим навіть складно віднести їх до тієї чи іншої групи трастів у рамках традиційної класифікації. Ми наведемо лише кілька прикладів таких трастів.

Totten трасти (totten trusts), або, як їх іще називають, «гіпотетичні» або «попередні» трасти (*tentative trusts*). Назва цього трасту походить від назви справи *Re Totten* (1904 р.), яка розглядалася у Нью-Йорку та означає специфічний вид трасту, який виникає у тому разі, коли одна особа відкриває банківський рахунок на своє ім'я, але «довіряючи» його іншій особі без оформлення будь-якого іншого документу про створення трасту. Наразі під цим поняттям розуміється ошадний банківський рахунок на ім'я вкладника, який діє у якості довірчого власника, на користь іншої особи. Якщо бенефіціар помирає раніше вкладника, траст припиняється. При цьому гроші належать вкладнику, а не належать до майна померлого бенефіціара. Вкладник може знімати кошти з цього рахунку у будь-який час протягом свого життя. Після смерті вкладника гроші переходять до бенефіціара.

Наведене вище правило яскраво ілюструється у справі *Re of Adams* (1893 р.), у якій Берта Має Адамс поклала власні гроші на депозит на своє ім'я в Трой Сейвінг Банк «як довірчий власник для Евелін Ліндквіст», її доньки. Адамс померла, не змінивши договір про банківський рахунок. Після її смерті постало питання про те, кому належать кошти, чи належать вони до майна померлої чи ні. Суд вирішив, що не належать, оскільки вклад чийхось грошей на його ім'я як довірчого власника на користь іншої [особи] є лише «гіпотетичним трастом», який, як і заповіт, є відкличним лише до смерті вкладника. Якщо вкладник помирає раніше бенефіціара, існує презумпція, що виникає справжній траст. Це був дійсний Totten траст. Гроші, що перебували на банківському рахунку, не належать до майна Адамс, оскільки права на них отримала Евелін Ліндквіст [6, с. 241].

Як зазначають дослідники, «Totten трасти не є справжніми трастами через відсутність нормального довірчого власника та бенефіціара, а установник має повний контроль над майном. Довірчий власник – це лише назва, оскільки фонд у Totten трасті є об'єктом для звернення стягнення кредиторів особи, яка створила Totten траст» [6, с. 241].

Quistclose траст (Quistclose trust). У відносинах позики позикодавець може забезпечити себе від неплатоспроможності або зловживань позичальника шляхом включення до тексту договору позики застереження, яка передбачає, що гроші, що позичаються, мають бути використані позичальником лише на прямо передбачені цілі. У разі банкрутства боржника або використання ним грошей не за цільовим призначенням на підставі зазначеного застереження виникає Quistclose траст на користь позикодавця.

Назва даного трасту походить від справи *Barclays Bank Ltd v Quistclose Investments Ltd* (1970 р.). У цій справі під час щорічних зборів акціонерів 02 липня 1964 р. *Rolls Razor Ltd*, хоча і з певними фінансовими труднощами, але оголосив про виплату дивідендів за своїми акціями 24 липня. Quistclose погодився позичити *Rolls Razor Ltd* 209 719 фунтів виключно з метою виплати дивідендів. Позикові гроші були перераховані на окремий рахунок *Barclays Bank*, з якого *Rolls Razor Ltd* зняв кошти зі значним перевищенням суми. Банк був упевнений, що про це існувала відповідна домовленість із Quistclose. До моменту виплати дивідендів *Rolls Razor Ltd* розпочало процедуру добровільної ліквідації. Банк подав позов про зарахування грошей, які він вважав бенефіціарною власністю *Rolls Razor Ltd*, за овердрафт. Палата Лордів одноголосно вирішила, що гроші були отримані *Rolls Razor Ltd* у траст для виплати дивідендів [на користь кредиторів – осіб, яким мали бути виплачені дивіденди]. Проте перший траст провалився, тому гроші перейшли у другий траст на користь Quistclose. Оскільки Банк був про це повідомлений, позов було відхилено. Іншими словами, Банку було відмовлено у списанні коштів з рахунку *Rolls Razor Ltd*, оскільки суд вирішив, що ці кошти не належать останньому, а знаходяться у трасті на користь Quistclose [7, с. 772].

Отже, за своєю суттю Quistclose траст має на меті забезпечити захист осіб, які позичили гроші, від неплатоспроможності позичальника. Якщо позичальник включає до договору позики умову, що визначає ціль, з якою позичальник бере кошти, то у разі використання цих коштів на будь-які інші цілі, вважається, що виникає зазначений вид трасту. Якщо ж щодо позичальника порушується справа про банкрутство, тоді позичальник має права на грошові кошти, що перебувають у Quistclose трасті, а тому ці кошти не можуть бути використані, наприклад, на погашення вимог інших кредиторів позичальника.

Ми не даремно так детально зупинилися на цій справі. Саме вона поклала початок тривалій дискусії щодо віднесення Quistclose трасту до певного виду трастів. Слід зазначити, у названій вище справі суд не визначив вид трасту, що виник. Частина дослідників схиляється до думки, що Quistclose траст належить до результативних трастів, інші вважають, що це є прямо виражений траст, а дехто зазначає, що це конструктивний траст або повністю інший різновид трасту. Крім того, постає наступне

питання: коли виникає цей траст – лише після початку процедури визнання неплатоспроможності позикодавця, чи до цього моменту, чи у момент встановлення факту неплатоспроможності. Якщо такий траст виникає після неплатоспроможності, це може бути занадто пізно, щоб захистити права позикодавця, оскільки передані кошти увійдуть у боргову масу [аналіз різних точок зору з цього питання – див. 8, с. 474-477].

Не заглиблюючись у даний спір, зазначимо, що, на нашу думку, Quistclose траст є результативним трастом, який виникає внаслідок порушення умов договору позики в частині використання коштів лише на конкретні цілі. До моменту порушення відносини між позикодавцем та позичальником нічим не відрізняються від звичайних відносин позики. Іншими словами, якщо кошти будуть використані за цільовим призначенням, то у позичальника залишиться лише обов'язок щодо їх повернення у строки та на умовах, визначених договором позики.

Висновки

Таким чином, різноманітність трастів, а також специфіка кожного з них ускладнює процес поділу їх на групи або види, тому до цих пір не існує єдиної загальновизнаної класифікації трастів. Більше того, з часом з'являються нові види трастів або трастоподібних конструкцій, які складно взагалі віднести до того чи іншого різновиду трастів (зокрема, це стосується Quistclose трасту).

В статье автор делает попытку классифицировать различные виды трастов по разным основаниям, а также определить понятие каждого из них. Особое внимание в статье уделяется проблемам отнесения того или иного траста к определенному виду. Кроме прочего, автор приводит пример таких юридических конструкций, которые вообще не являются трастами, хотя имеют признаки последних, либо они настолько специфические, что не могут быть однозначно отнесены ни к одному из существующих видов трастов.

Ключевые слова: классификация, прямо выраженные трасты, подразумеваемые трасты, результативные трасты, конструктивные трасты, отзывные и неотзывные трасты, фиксированные и дискреционные трасты, частные и публичные (целевые) трасты, благотворительные и целевые неблаготворительные трасты, прижитые и наследственные трасты, локальные и международные трасты, Totten трасты, Quistclose трасты.

In the article the author makes an attempt to classify various types of trusts on different basis, and also to provide a definition to each of them. Particular attention is paid to the problems of classifying some types of trusts. Among other, the author gives an example of such legal constructions that are not trusts, although they have specific features of the trust, or they are so unique that they can not be unambiguously assigned to any of the existing types of trusts.

Key words: classification, express trusts, implied trusts, resulting trusts, constructive trusts, revocable and irrevocable trusts, fixed and discretionary trusts, private and public (purpose) trusts, charitable and purpose non-charitable trusts, inter vivos and testamentary trusts, local and international Trusts, Totten trusts, Quistclose trusts.

В інших випадках юридичні конструкції, «зовні» схожі з трастом, не є ним по суті (до прикладу, Totten трасти).

Список використаних джерел:

1. Соколова Н. В. Доверительная собственность (траст) в континентальной Европе / Н. В. Соколова. – М. : Инфотропик Медиа, 2012. – 160 с.
2. Maitland F. W. Equity. Also the Forms of Action at Common Law, Edited by A.H. Chaytor and W.J. Whittaker, Cambridge University Press, 1910. – 412 p.
3. Costigan G. P. The Classification of Trusts as Express, Resulting and Constructive // Harvard Law Review. – Vol. 27 – No. 5 (Mar., 1914). – P. 437-463 // <http://www.jstor.org/stable/1326823>.
4. Oakley A. J. The Modern Law Of Trusts // London : Sweet & Maxwell, Parker and Mellows, 8-th ed. – 2003. – 916 p.
5. Featherston T. M. Wills and Revocable Trusts – What's Best for the Client? // Intermediate Estate Planning, Guardianship and Elder Law Conference. – The University of Texas Law School. – Galveston, Texas. – August 11, 2011. – 31 p. // <http://www.baylor.edu/content/services/document.php/159730.pdf>.
6. Brown G. , Myers S. Administration of Wills, Trusts, and Estates. – USA: Cengage Learning, 4-th ed. – 2012 г. – 624 p.
7. Trusts Law: Text and Materials (Law in Context) // Moffat G., Garton J., Bean G., Prober R. // UK: Cambridge University Press, IV-th Ed., – 2005. – 1050 p.
8. Hudson A. Principles of Equity and Trusts, Routledge. – 2016. – 636 p.

